

BUDGETLOVENS ABC

Baggrunden for budgetloven

BUDGETLOVENS ABC

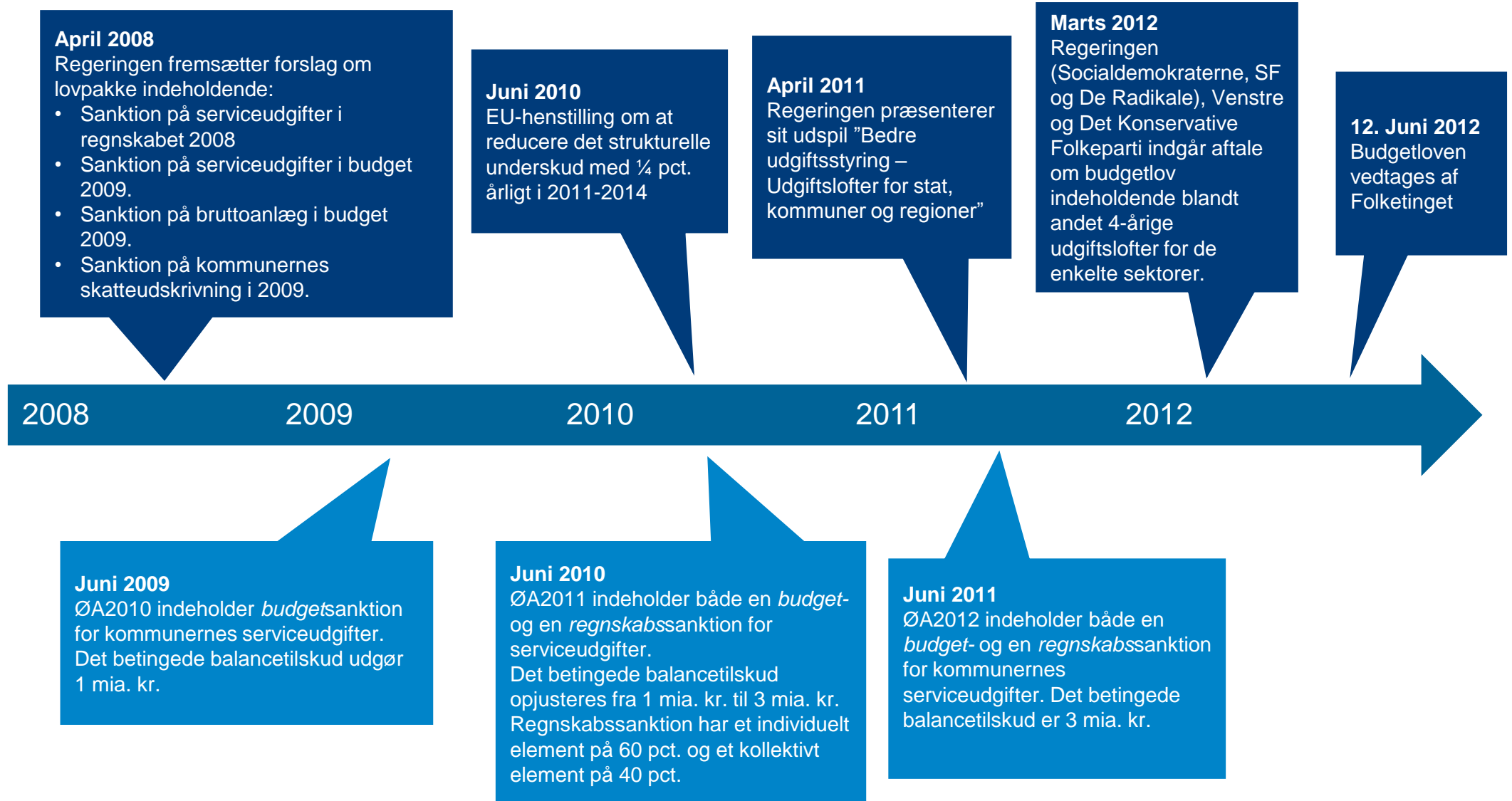
Henstilling fra EU om at reducere det strukturelle underskud i 2011-2013

Markant højere vækst i det offentlige forbrug end aftalt

Ønske om at genskabe tilliden til dansk økonomi efter krisen

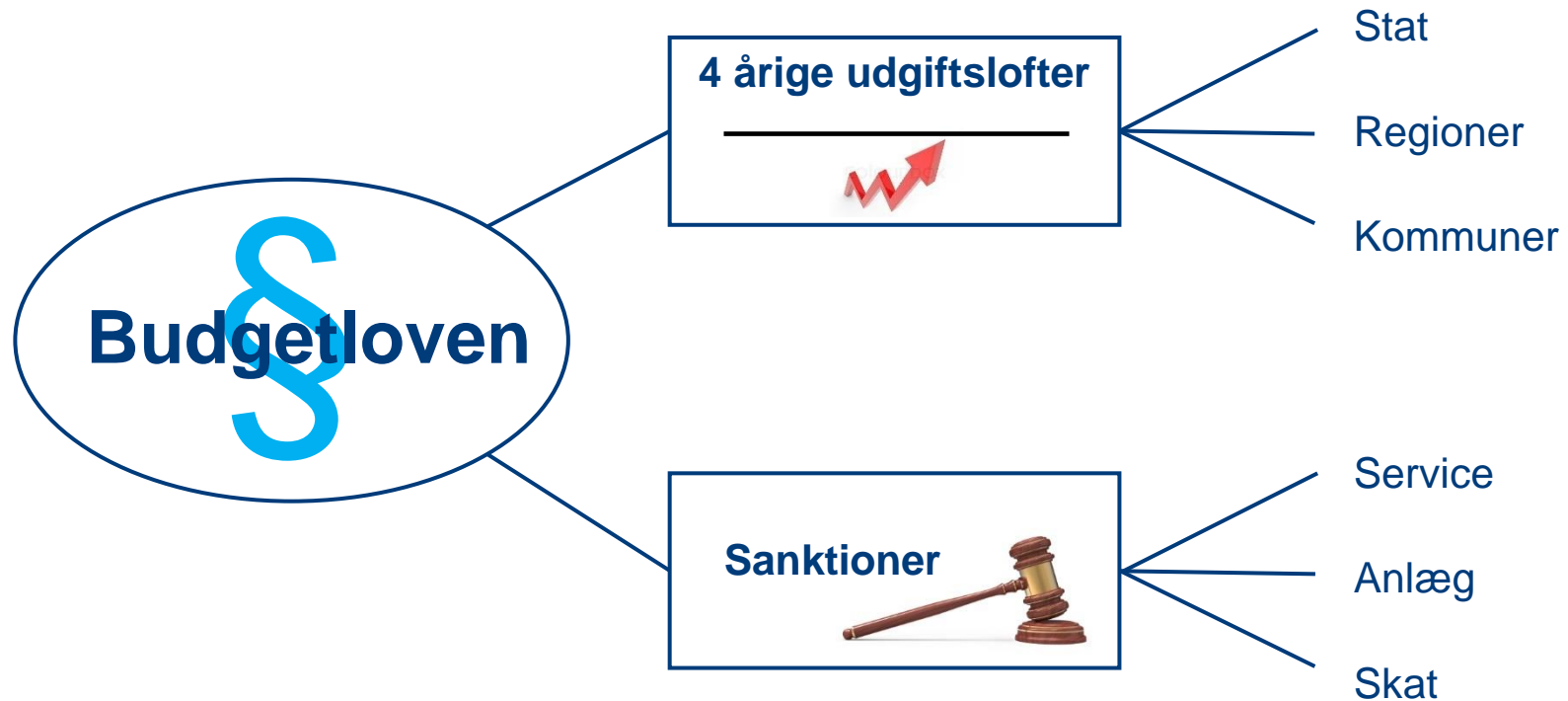
Budgetloven

Budgetlovens tilblivelse

Budgetlovens hovedelementer

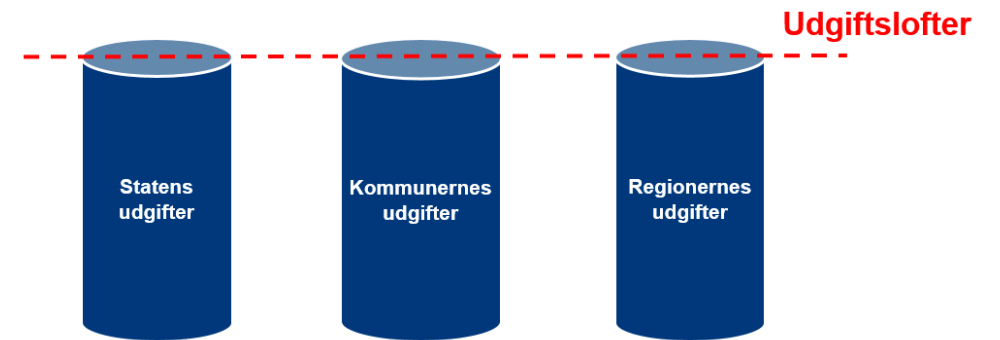
BUDGETLOVENS ABC

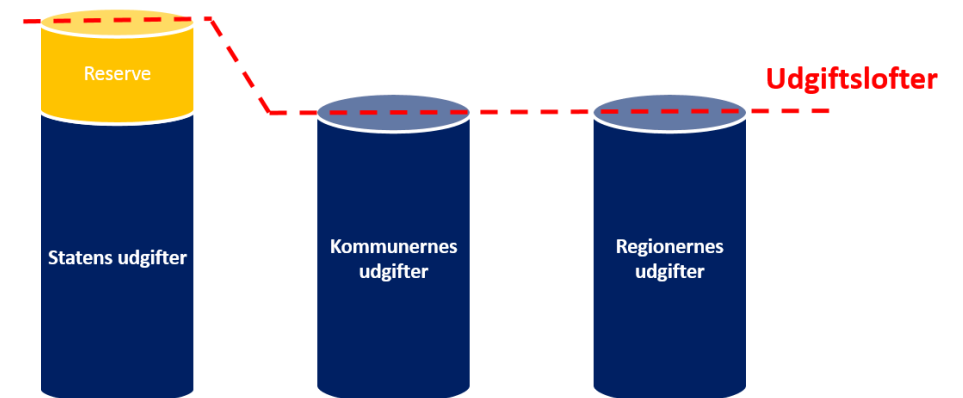
De 4 årige udgiftslofter

- Udgiftslofterne udgør en øvre grænse for forbrug
- Udgiftslofterne vedtages i forbindelse med finansloven
- I forbindelse med finansloven for 2019 blev kommunernes udgiftslofter for 2019, 2020 og 2021 justeret, mens udgiftsloftet for 2022 ved vedtaget for første gang
- Budgetloven fastlægger ikke størrelsen af udgiftsloftet. Loven fastlægger alene, at den offentlige økonomi er underlagt udgiftslofter
- I forbindelse med de årlige økonomiforhandlinger mellem stat, regioner og kommuner kan udgifter flyttes mellem de tre lofter. Her fastlægges det kommunale udgiftsloft (servicerammen)

Stat, regioner og kommuner har hver sit udgiftsloft

Staten har reserve til at forhandle med

Budgetlovens sanktionsmuligheder

Kommunernes serviceudgifter

Budgetsanktion:

- 3 mia. kr. af bloktilskuddet er betinget af, at kommunerne overholder den aftalte serviceramme, når budgetterne lægges.
- En evt. sanktion er kollektiv

Regnskabssanktion:

- Kommunerne sanktioneres krone for krone ved overskridelse af budgetterne for kommunerne under ét.
- Regnskabssanktionen har et individuelt element (60 pct.), som fordeles forholdsmæssigt blandt kommuner med en overskridelse af budgettet og et kollektivt element (40 pct.) som betales af kommunerne under ét.

Kommunernes anlægsudgifter

Budgetsanktion:

- 1 mia. kr. af bloktilskuddet er betinget af, at kommunerne overholder den aftalte anlægsramme i budgetterne.
- Sanktionen er kollektiv

Kommunernes skatteindtægter

- I en årrække har det været en forudsætning, at kommunerne under ét holder skatten i ro
- Øges den kommunale skat sanktioneres kommunerne krone for krone
- I år 1 betaler de kommuner, der øger skatten 75 pct. af sanktionen. De følgende år 50 pct., 50 pct. og 25 pct.
- Resten betaler kollektivet

Hvilke år har kommunerne være underlagt sanktionsmekanismer?

BUDGETLOVENS ABC

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Service														
- budget			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
- regnskab		X			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Anlæg														
- budget			X				X				X	X	X	X
- regnskab														
Skat														
- sanktion		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
- ramme til forhøjelse		750		500	300									

Sanktionernes historik

Serviceudgifter

- Der er endnu ikke udmøntet en sanktion overfor kommunernes serviceudgifter
- Kommunernes samlede budgetter har siden 2009 (første år for den faseopdelte budgetlægning) holdt sig indenfor servicerammen
- Kommunerne har alene overskredet budgetterne i 2007, 2009 og 2010, hvor der ikke var sanktion på regnskabet

Anlægsudgifter

- Der er endnu ikke udmøntet en sanktion overfor kommunernes anlægsudgifter
- Kommunerne har i både 2017, 2018 og 2019 lagt budgetter over anlægsrammen
- Budgetsanktion på anlæg er ikke blevet udmøntet med henvisning til, at kommunerne for service og anlæg under ét har overholdt de samlede økonomiske rammer

Skatteindtægter

- Kommunerne har øget skatten over det aftalte niveau i 2008-2013 samt 2016, 2018, 2019 samt 2020
- Alene i 2010, 2013, 2016, 2018, 2019 og 2020 er sanktioner udmøntet
- I 2008, 2009, 2011 og 2012 blev skattestigninger over det aftalte accepteret af regeringen
- Skattestigninger i 2016, 2018, 2019 og 2020 var hhv. 7, 82, 69 og 293 mio. kr.

KL's delegeretmøde 2019

"I forbindelse med den forestående evaluering af budgetloven i Folketinget opfordrer KL's delegeretmøde regeringen til at gennemføre en række ændringer af budgetloven, som vil styrke kommunernes mulighed for langsigtet planlægning af drifts- og anlægsopgaver med henblik på at sikre den bedst mulige service for borgerne....."

KL'S FORSLAG TIL ÆNDRINGER AF BUDGETLOVEN

Marts 2019: Opfordring til regeringen om at gennemføre en række ændringer af budgetloven på KL's delegeretmøde.

Januar 2020: KL lancerer fem forslag til ændringer af budgetloven

1. Et flerårigt perspektiv med mulighed for at overføre over- og underskud mellem årene indenfor en vis udsvingsmargin
2. Underskudsgrænsen bør ændres fra -0,5 til -1,0 pct. af BNP
3. Undtage ekstraordinære og store samfundsrelevante investeringer
4. EU-reglernes fleksibilitet bør udnyttes
5. Budgetloven bør fremover evalueres med en fast frekvens, fx hvert femte år